

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Sønderby, at når jeg talte om, at planen var tynd, mente jeg ikke dermed, at den ikke er ret tyk, men at den er politisk tynd. Jeg ved godt, at der er en meget tyk rapport med baggrundsnotater. Jeg har også læst afvisningen af afgiftsstyringen, og jeg kan konstatere, at en så begavet model som den, SF har opstillet, har man ikke kunnet tænke sig til i Landbrugsministeriet. Derfor har man heller ikke kunnet finde på at afvise den, og derfor regner jeg med, at vi kan blive enige om den.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil begynde med at takke ministeren og regeringen for redegørelsen om handlingsplan for bæredygtigt landbrug.

Hvad er en bæredygtig udvikling? Vi har altid lært, at når noget skulle være bæredygtigt, skulle det være økonomisk rentabelt, således at udgifterne ikke var større end indtægterne. I dag har vi ikke et bæredygtigt landbrug. Vi har faktisk et landbrug, der er gældsæt for mere end 110 mia. kr., ikke på grund af udygtigt landmandskab, men på grund af ufornuftige og udygtige politiske beslutninger her i Danmark gennem de sidste mange år. Det var nok bedre, at vi kom med en handlingsplan, der hed »Et bæredygtigt dansk samfund«. Det kunne vi være med til alle sammen.

Mens andre befolkningsgrupper i vort samfund har fået pristalsreguleret deres lønninger, har landbrugerne aldrig kunnet opnå dette, tværtimod. For hver gang pristalsreguleringer og nye overenskomster har givet f.eks. slagteri- og mejeriarbejdere højere lønninger, har der kun været ét sted at tage disse lønninger, nemlig i produktionen, og det vil sige fra henholdsvis grise og mælk, således at landmanden har fået det mindre for grisen, som stigningen i timelønnen for arbejderne har kostet. Dette har altså afstedkommet, at reallønnen for lønmodtageren er steget de sidste år, hvorimod reallønnen for landmanden er faldet tilsvarende og voldsomt.

Det samme gælder for de ansatte på de virksomheder, hvor landmanden køber sine varer, f.eks. maskinfabrikanten, elinstallatøren, smeden, mureren. Deres timelønninger – altså landmandens omkostninger hos disse – er steget voldsomt, hvorimod prisen for landman-

dens produkter enten slet ikke er steget de sidste mange år eller direkte er faldet.

Når der i det hele taget findes landmænd i Danmark, der endnu ikke er gået fallit, skyldes det faktisk kun stor dygtighed fra disse bønders side.

En anden faktor, der har spillet ind over for landbruget, er, at priserne for landmændenes produktion er afhængige af markedsprisen, altså af udbud og efterspørgsel, og da udbudet har været større end efterspørgslen f.eks. på svin gennem det sidste par år, er prisen på dem faldet. Det er altså markedsmekanismen uden for Danmark, som har bevirket, at vore landmænd får en betydelig lavere betaling for deres grise i dag end for to år siden.

Det vil sige, at de indtægter, den danske landmand har, er fuldstændig afhængige af de udenlandske konjunkturer, hvorimod de priser, landmanden skal betale både for arbejdsindsatsen på slagteriet, hos smeden osv., altså de ting landmanden skal købe, er afhængige af den indenlandske prisstigning, så bytteforholdet er altså blevet værre og værre for den danske landmand.

Et andet område, der har været ugunstigt for den danske landmand, er den lovgivning, som Folketinget herinde har vedtaget. Det at være en fri bonde i dag er faktisk en saga blot. Der er udstedt en forordning om, at halvdelen af markerne skal være grønne, hvad enten de er rentable eller ikke, der er lavet en forordning med mælkekvoter, med antal dyreenheder pr. hektar, forbud mod halmafrøending – ja, næsten alt, hvad en landmand før havde fri dispositionsret over, er i dag styret af skrivebordsteknikere, ofte uden at de nogen sinde selv har været beskæftiget ved landbruget. Deres teoretiske udkast er så senere blevet vedtaget af politikere, som for de flestes vedkommende aldrig har haft en møggreb i hånden. Og det værste er, at selv landbrugets egen top er blevet nærmest tandløs og miljøskadet.

Det skal selvfølgelig gå galt, og enhver, der gider løfte øjnene fra skrivebordet, kan se, at det er gået galt. Der er et utal af landbrug, der er gået på tvangsauktion, der er flere på vippen, og i de følgende år vil mange flere følge. Det vil skabe affolkning af landdistrikterne og vil gå ud over den økonomiske bæredygtighed i Danmark som helhed.